

Kantinlerde Uygulanan Önden Yükleme Kart Sisteminde Fatura Düzenlenmesi Halinde Ödeme Kaydedici Cihaz Bulundurma Zorunluluğu

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA KANUN
Özelge no	47423198-3100[1-/2015-3]-13
Tarih	03.08.2016

T.C.

ÇANAKKALE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 47423198-3100[1-/2015-3]-13

03.08.2016

Konu : Kantinlerde Uygulanan Önden Yükleme Kart Sisteminde Fatura Düzenlenmesi
Halinde Ödeme Kaydedici Cihaz Bulundurma Zorunluluğu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; muhtelif noktalarda açacak olduğunuz kantinlerde önden yükleme kart sistemi uygulamayı düşündüğünüz, öğrenciye vereceğiniz manyetik kartlara para

yüklemesi olacağı, yükleme yapıldığı anda faturasının kesileceği, öğrencilerin kantinden alacakları bütün alışverişlerini bu kart üzerinden yapacağı ve herhangi bir nakit işlem yapılmayacağından bahisle, faturasını kestiğiniz halde Ödeme Kaydedici Cihaz bulundurma zorunluluğunuzun olup olmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232' nci maddesinde; "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (01.01.2016 tarihinden geçerli olmak üzere) 900 TL'yi geçmesi veya bedeli 900 TL' den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmü yer almaktadır.

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasında ise "Satışı yapılan malları aynen veya işledikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, bu Kanuna göre ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetindedirler." denilmektedir.

Bahse konu manyetik kartlara para yüklemesine ilişkin işlem esas itibariyle mal teslimi ve hizmetin ifasının gerçekleşmesinden önce alınan ön tahsilat (avans) mahiyetinde bir işlemdir. Fatura mal teslimi ve hizmetin ifa edilmesi koşuluna bağlı bir belge olduğundan belirtilen mahiyette ödeme alınması (karta para yüklenmesi karşılığında tahsilat yapılması) sırasında mal teslimi ve hizmet ifa edilmediğinden fatura düzenleme mecburiyeti bulunmamaktadır. Bu tahsilat işleminin makbuz mahiyetinde bir belge ile belgelendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca henüz mal teslimi ve hizmet ifası gerçekleşmemiş olduğu bir tarihte fatura düzenlenmesi farklı katma değer vergisi oranlarına tabi mal ve hizmetlerin teslim ve ifa edilmesi halinde, önceden düzenlenmiş faturada yer verilmesi gereken katma değer vergisi oranı ve tutarının da doğru olarak yer verilmesi imkanı bulunmayacaktır. Bu nedenle fatura veya fatura yerine geçen belgelerin mal teslimi veya hizmetin ifa edilmesi anında veya kanunen verilen süreler dahilinde düzenlenmesi ve bu belgeler üzerinde de teslim veya ifaya konu mal veya hizmetin tabi olduğu katma değer vergisi oranının yer verilerek belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca bilindiği üzere; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257'nci maddesiyle Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak; 15.06.2013 tarih ve 28678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile *satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (6.12.1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyeti getirilmiş olup mezkûr Genel Tebliğinin **"Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanma Mecburiyetinin Başlama Tarihleri" başlıklı 4** numaralı bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde ise Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz kullanımı zorunluluğu kademeli olarak düzenlenmiştir.*

Ayrıca yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar uygulamasına yönelik Başkanlığımızca hazırlanan Teknik Kılavuzlar (TK-1 ve TK-2, Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan "Bilgi Fişleri" Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz) ve iletişim protokolü dokümanlarında (münhasıran ÖKC üreticileri ile paylaşılan GMP-1, GMP-2 dokümanları ile Başkanlığımız internet sitesinde yayınlanan GMP-3 dokümanı söz konusu cihazların teknik özellikleri, bu cihazlar kullanılmak suretiyle düzenlenecek ÖKC fişi yanında Bilgi Fişleri'nin düzenleneceği haller ve bilgi fişlerinde yer alacak bilgiler hakkında düzenlemeler içermektedir. Söz konusu dokümanlara Başkanlığımızın www.gib.gov.tr internet sitesinden ulaşılabilir. Söz konusu dokümanlardan da anlaşılabileceği üzere yeni nesil ödeme kaydedici cihazların özellikleri; sadece mali değeri olan ÖKC fişi düzenleyebilmesi ile sınırlı tutulmamış olup,

mükelleflerin gerçekleştirdiği ve ÖKC fişi ile belgelendirilmemesi gereken, bilgi amaçlı ÖKC 'de izi tutulması gereken bazı işlemleri de (örneğin; fatura ile belgelendirilen perakende satışların, bedeli yemek kartı/çeki ile tahsil edilen perakende satışların, mal teslimi ve hizmetin ifasından önce yapılan ön tahsilat(avans)ların, mükellefin kendisine veya başka kurum veya kuruluşlara ait faturaların müşteriden ilave bir bedel alınmadan gerçekleştirilen tahsilat işlemlerinin, otopark giriş işlemlerinin v.b.) belgelendirebilme imkan ve kabiliyeti sağlanmıştır. ÖKC fişi ile belgelendirilmesine gerek bulunmayan söz konusu işlemlere ait bilgi ve/veya tahsilat makbuzu amaçlı üretilen bilgi fişleri yeni nesil ödeme kaydedici cihazların sadece elektronik kayıt ünitelerinde kayıt altına alınmakta olup söz konusu bilgi fişlerinde yer alan tutarlar mükellefler açısından mükerrer bir hasılat olarak dikkate alınmaması açısından; mali hasılat unsurları arasında ÖKC mali hafızasına kaydedilmemektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; perakende mal ve hizmet ifası ile iştigal etmeniz halinde 3100 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin 1 fıkrası uyarınca ödeme kaydedici cihaz kullanım zorunluluğunuz bulunacak olup bir ödeme aracı mahiyetinde olan manyetik kartlara mal ve hizmet tesliminden önce para yüklenmesi işlemi karşılığında mali değeri bulunan fatura veya ÖKC fişinin düzenlenmesinin zorunlu olmayıp, yeni nesil ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen bu tahsilat işlemi için; detayları Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan "Bilgi Fişleri" Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuzda açıklanan "Avans Bilgi" fişinin düzenlenmesi ve söz konusu manyetik kartlar kullanılmak suretiyle mal teslimi veya hizmetin ifa edilmesi anında veya kanunen verilen süreler dahilinde, düzenlenmiş avans bilgi fişi ve/veya harcamada kullanılan manyetik kart ile ilişkilendirmek suretiyle fatura veya fatura yerine geçen belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir. Düzenlenecek bu belgeler üzerinde de teslim veya ifaya konu mal veya hizmetin tabi olduğu katma değer vergisi oranının dikkate alınması gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026